

Тетяна Гільберг
Світлана Тарнавська
Ніна Павич

НОВА
УКРАЇНЬСЬКА
ШКОЛА

Я досліджую світ Зошит

2 клас

+ вкладка
«Інформатика»

Частина 1

5. Продовж речення.

Друзі завжди

6. Як твої однокласники дістаються школи? Опитай 10 однокласників. Познач ✓ кожну відповідь у таблиці.

Автобусом		○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
На авто		○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
На велосипеді		○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
Іншими видами транспорту		○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
Пішки		○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Скількома видами транспорту користуються учні?

Скільки учнів дістаються школи пішки?

Яким видом транспорту користується найбільша кількість учнів?

 Найменша?

Склади ще одне запитання за цією таблицею.

7. Обведи смайлик, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку.

ЯКА НАША АДРЕСА

1. Доповни текст.

Землю ще називають _____
планетою.

Чого більше на Землі: води чи суходолу?
Підкресли.

Чи існує на планеті Земля життя? _____

Вигадай та намалюй власну планету. Розкажи про неї.

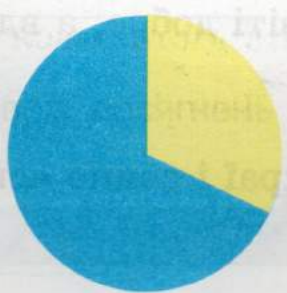
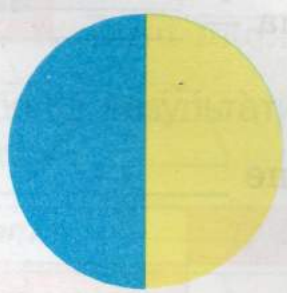
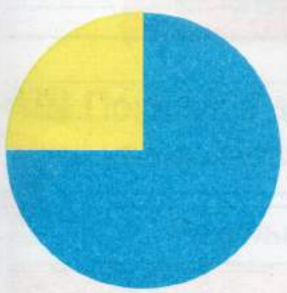

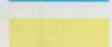
2. Познач ✓, що зображено на малюнку.

- глобус
- модель планети Земля
- предмет, схожий на кулю

3. Обведи малюнок, на якому правильно показано співвідношення води та суходолу на Землі.

 вода
 суходіл

4. Назви та запиши країни, які є сусідами України. За потреби користуйся картою зі шкільного атласу.

5. Устав пропущені числа в рівності. Кожному вставленому числу відповідає буква. Упиши букви й прочитай слово.

$30 + \square\square = 40 \rightarrow \text{А}$

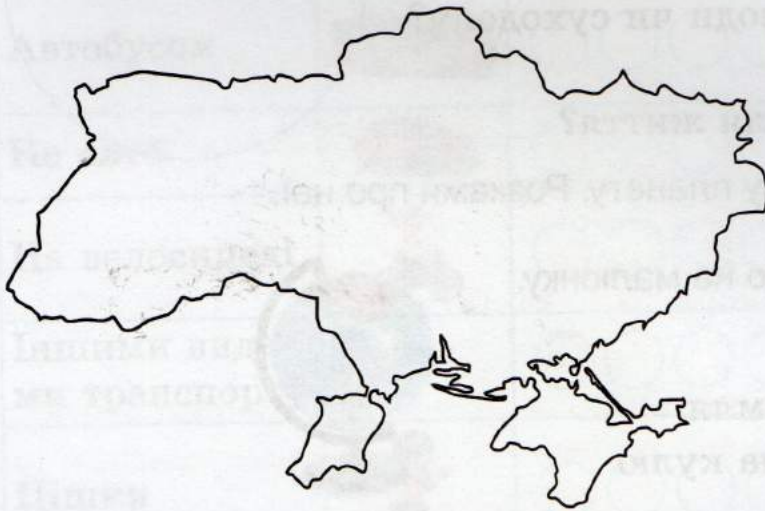
$80 - \square\square = 1 \rightarrow \text{К}$

$\square\square + 11 = 55 \rightarrow \text{У}$

$23 = 20 + \square\square \rightarrow \text{Н}$

$84 + 3 = \square\square \rightarrow \text{І}$

$\square\square - 0 = 57 \rightarrow \text{Р}$

44	79	57	10	87	3	10

6. Продовж прислів'я.

Усюди на світі добре, а вдома —

У рідному краї і сонце ясніше

Кожному мила своя

7. Обведи «зайве» слово. Поясни свій вибір.

ВІТЧИЗНА

КРАЙ

БАТЬКІВЩИНА

ЧУЖИНА

КРАЇНА

УКРАЇНА

8. Запиши назву свого міста чи села, а також назву вулиці.

Моє місто/село називається _____

Назва моєї вулиці _____

9. У чотириповерховому будинку живе Соня, Женя, Петрик і Сашко. Соня живе на 4 поверсі. Сашко живе вище, ніж Женя, але нижче, ніж Соня, а Петрик — нижче, ніж Женя. Хто на якому поверсі живе?

4 поверх Соня _____

3 поверх _____

2 поверх _____

1 поверх _____

10. Покажи в таблиці результати своїх досягнень у кінці уроку. Познач ✓.

Результат	ТАК	НІ	ІНКОЛИ
Я дізнався/дізналася про щось нове.			
Мені подобається те, про що я дізнався/дізналася.			
Я брав/брала участь у виконанні завдань.			
У мене виникали труднощі.			

15

29

9

24

ДЛЯ ЧОГО КРАЇНАМ ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ

1. Запиши назви державних символів України.

3

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженькі, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

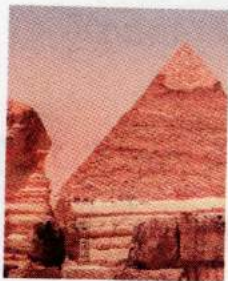
1

2

3

2. Розглянь фото архітектурних пам'яток-символів різних країн. Виріж їх. Обчисли значення виразів та виконай перевірку: порівняй із числом на звороті зображення. Наклей відповідний символ біля назви країни.

$(10 + 5)$

Україна

$(25 + 4)$

Франція

$(18 - 9)$

Сполучені
Штати
Америки

$(44 - 20)$

Єгипет

3. Відшукай та назви українські символи на листівці. Розфарбуй три з них.

4. З'єднай гаманці з грошима однакової вартості. Назви номінали зображених українських купюр.

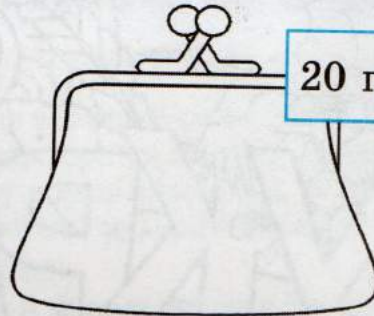
5. Намалюй на кожному гаманці монети так, щоб їхня сума відповідала заданому числу.

27 грн

20 грн

6. Розглянь ціnnики. Обчисли вартість покупки кожної дитини. Запиши.

по 2 грн

по 5 грн

по 7 грн

грн

грн

грн

7. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

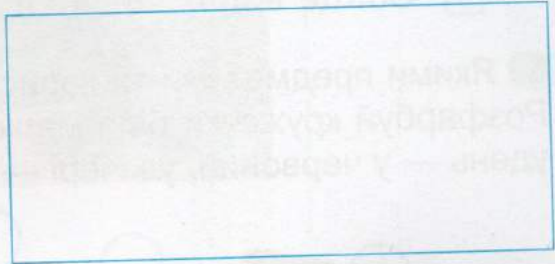

1 розділ **ПРИРОДА ВОСЕНИ**

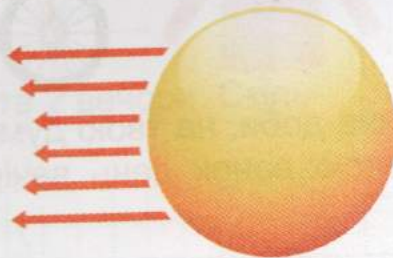
**ЯКУ ФОРМУ МАЄ НАША ЗЕМЛЯ.
ЧОМУ БУВАЄ ДЕНЬ І НІЧ**

1. Відгадай загадку. Намалюй відгадку. Підкресли. Які характерні ознаки планети названо в тексті.

Є вода, повітря є.
Сонечко тепло дає.
Кругла. Обертається:
Ніч на день міняється.
Світить місяць їй здаля.
А планета ця _____

2. Підпиши об'єкти схеми. Що показує червона стрілка? Познач на малюнку вісь Землі. Зафарбуй олівцем червоного кольору ту частину Землі, на якій день, а синього — ту, на якій ніч. Спробуй пояснити, чому день змінює ніч, і навпаки.

3. Змоделюй, як змінюється ніч на день на планеті Земля. Для цього покрути глобус і одночасно спрямуй на нього промінь ліхтарика або лампу. Доповни речення.

На освітленому боці глобуса буде _____, а на затемненому — _____.

Ось чому поступово змінюються частини доби: за ранком настає _____, після дня — _____, а вечір змінюється на _____.

-
4. Познач ✓ правильне продовження твердження.

День змінює ніч тому, що

- планета Земля обертається навколо своєї осі.
- Сонце заходить за хмари.
- Сонце вночі не світить.

5. Якими предметами ти користуєшся вранці, удень, увечері, уночі? Розфарбуй кружечки біля малюнків: якщо вранці — у жовтий колір, удень — у червоний, увечері — у зелений, а вночі — у синій.

6. Яка частина доби, на твою думку, спливає дуже швидко, а яка — здається довгою: ранок, день, вечір, ніч?

--	--	--	--	--	--

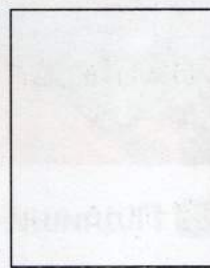
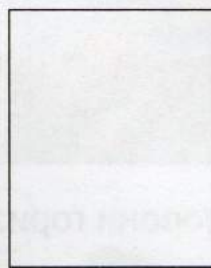
Намалюй або напиши, що ти робиш удень, а що — уночі.

ЧОМУ НА ЗЕМЛІ БУВАЮТЬ ПОРИ РОКУ

1. Виріж та наклеї у відповідній послідовності зображення пір року.

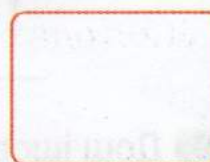
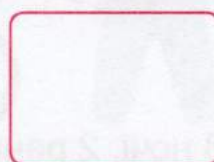
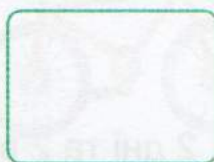
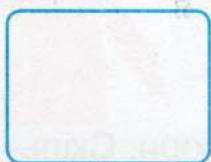
2. Придумай і намалюй позначку для кожної пори року.

зима

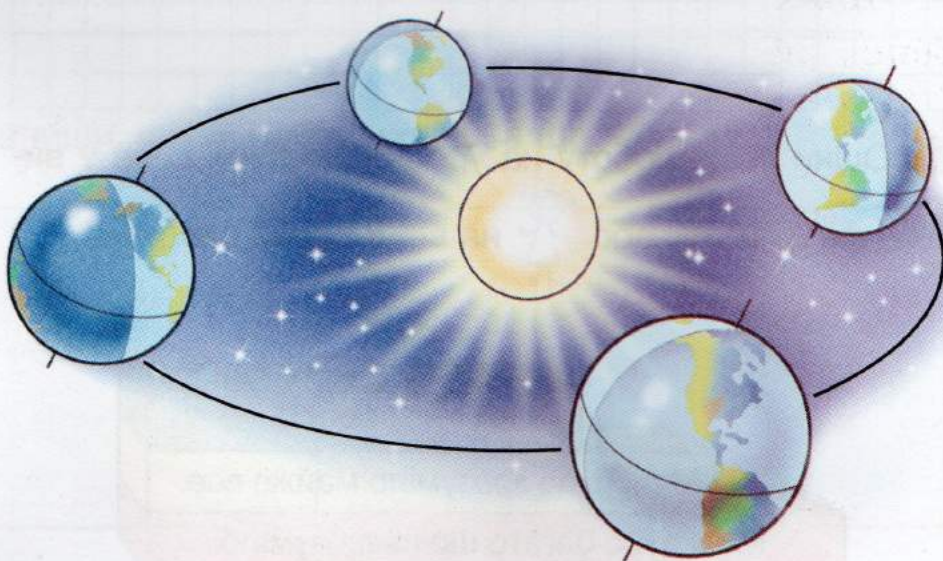
весна

літо

осінь

3. Покажи стрілочками на малюнку напрямок руху Землі навколо Сонця.

4. Познач ✓ правильне продовження речення.

Зміна пір року — це явище, яке

повторюється не повторюється

5. З'єднай лініями явища природи з їхніми причинами.

Зміна дня і ночі

Обертання Землі
навколо Сонця

Зміна пір року

Зниження темпе-
ратури повітря

Сонце припікає
сильніше

Сонячне промін-
ня падає прямо

Листопад

Обертання Землі
навколо осі

6. Закінчи речення.

Час, за який Земля робить один повний оберт навколо Сонця, називають _____.

Шлях, яким Земля обертається навколо Сонця, називають _____.

7. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у ви-

гляді фігурки або на відповідній сходинці.

ЯВИЩА ПРИРОДИ. СКІЛЬКИ МІСЯЦІВ У РОЦІ

1. Виріж та наклеї у відповідному порядку місяці року.

2. Розшифруй приказку і запиши її. У цьому тобі допоможе порядок місяців у році.

3. Установи відповідність. З'єднай лініями.

місяць

рік

доба

тиждень

7 днів

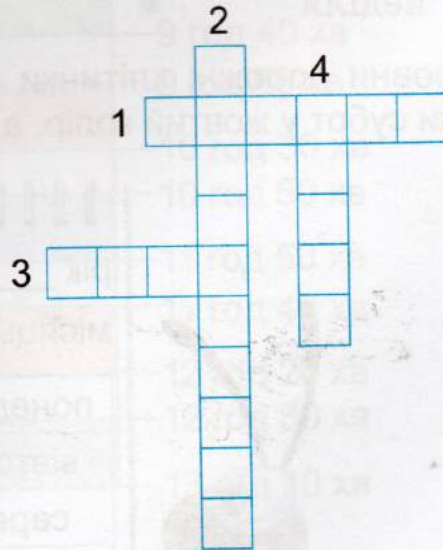
24 години

30 днів

365 днів

4. Розгадай кросворд.

1. У годині їх 60.
2. Кількість місяців у році.
3. День і ніч.
4. Найкоротший місяць року.

5. Оціни свою роботу на уроці. Нама-

луй себе у вигляді фігурки

або

на відповідній сходинці.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНИЙ КАЛЕНДАР

1. Розглянь календар на поточний рік. Запиши відповіді на запитання.

Скільки місяців у році?

Скільки місяців у кожній порі року?

У якому місяці твій день народження?

2. З'єднай лініями назви днів тижня та їхні скорочені позначення.

понеділок	•	•	ВТ
вівторок	•	•	ПТ
середа	•	•	НД
четвер	•	•	ПН
п'ятниця	•	•	СР
субота	•	•	ЧТ
неділя	•	•	СБ

3. Заповни порожні клітинки чисел поточного місяця. Розфарбуй комірки субот у жовтий колір, а неділя — у червоний.

рік _____

місяць _____

понеділок						
вівторок						
середа						
четвер						
п'ятниця						
субота						
неділя						

Запиши відповіді на запитання.

У який день тижня буде 30 число?

У який день тижня буде останнє число місяця?

Яке число буде в перший вихідний місяця?

Скільки вихідних днів у цьому місяці?

Скільки днів у тижні?

Який у тебе улюблений день тижня?

4. Розглянь розклад уроків на день. Запиши відповіді на запитання.

МАТЕМАТИКА	9 год 00 хв
<i>перерва</i>	9 год 40 хв
Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ	9 год 50 хв
<i>велика перерва</i>	10 год 30 хв
ІНОЗЕМНА МОВА	10 год 50 хв
<i>перерва</i>	11 год 50 хв
ФІЗКУЛЬТУРА	11 год 40 хв
<i>перерва</i>	12 год 20 хв
МИСТЕЦТВО	12 год 30 хв
	13 год 10 хв

Скільки перерв було цього дня?

Скільки часу тривала велика перерва?

Скільки часу тривали всі перерви?

Порівняй тривалість великої перерви і звичайної.

5. Заповни комірки таблиці.

БУВ	Є	БУДЕ
	 вересень	
 жовтень		 грудень
	 січень	

6. Запиши за зразком.

12. 04. 2019 — 12 квітня 2019 року

09. 05. 2020 — 2020 року

31. 12. 2021 — 2021 року

07. 10. 2022 — 2022 року

7. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або на відповідній сходинці.

ЯКИЙ В ОСЕНІ СВЯТКОВИЙ КАЛЕНДАР

1. Коли в нашій державі святкують День захисника України? Запиши.

День захисника України —

2. Які якості, на твою думку, притаманні захисникам? Продовж.

Мужні, сміливі,

3. Запиши імена казкових героїв. Які якості притаманні цим героям?

4. З'єднай частини прислів'їв. Поясни їхній зміст

Козацькому роду

Хліб та вода —

Де козак —

там і слава.

нема переводу.

козацька їда.

5. Доповни рядки вірша Віктора Терена, використовуючи слова з довідки.

НЕ ЗАБУДЬ!

Ще малий, але ж _____ — сам біжить у гай...
 Ти, мій хлопче, _____ — те запам'ятай.
 Ще мала, а по барвінок вже ходила в гай...
 Ти, дівчатко, _____ — тож не забувай.
 Вирина стежина _____ з теплої трави...
 Мати наша — _____, не забудьте ви.

ДОВІДКА: українка, рідна, українець, сміливець, Україна.

6. Пронумеруй за порядком святкові та пам'ятні дні осені.

	9 листопада — День української мови та писемності
	Третя субота вересня — День винахідника
	2 вересня — День гривні
	21 листопада — День гідності та свободи
	1 вересня — День знань

7. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або на відповідній сходинці.

ЯКОГО Я РОДУ, ЯКОГО НАРОДУ

1. Допиши права та обов'язки дітей.

Я маю право на поважне по-
водження зі мною.
Жорстокості — Ні!

Я маю право на _____

Я маю право ходити до школи
та навчатися.

Я маю право на _____

Мій обов'язок чистити зуби
двічі на день.

Мій обов'язок _____

Мій обов'язок не смітити.
Сміття — у смітник!

Мій обов'язок _____

2. З'єднай частини речень. Прочитай правила.

Насмітив/насмітила —	•	• збери.
Розлив/розлила —	•	• поклади на місце.
Покористувався/
покористувалася —	•	• попроси вибачення.
Розкидав/розкидала —	•	• прибери.
Образив/образила —	•	• витри.

3. Що належить до прав учнів, а що — до обов'язків? Зроби відповідні позначки.

		П — права	О — обов'язки
	піклуватися про своє здоров'я, безпеку свого життя та життя однокласників		☐
	брати участь у шкільних заходах (змаганнях, конкурсах, святах тощо)		☐
	відвідувати творчі студії, клуби, гуртки, групи за інтересами		☐
	користуватися бібліотекою, спортзалом, медичним кабінетом		☐

4. Познач свій настрій у кінці уроку. Обведи відповідний смайлик.

ЯК ЗДОБУТИ КОЗАЦЬКЕ ЗДОРОВ'Я

1. Віднови рядки вірша Наталі Гуркіної.

Щоб здоров'я добре мати,
Слід про нього змалку _____!
Кожний ранок обливатись
І зарядкою _____!
У дворі щодня гуляти,
Повноцінно їсти й _____.
Добре мити всі продукти,
Досхочу вживати _____.
Будете це все робити —
Перестанете _____.

2. З'єднай частини прислів'їв. Обговоріть їх у групах.

1-ша група. Рухайся більше —	•	•	його розум дарує.
2-га група. Недосипаєш —	•	•	проживеш довше.
3-тя група. Здоров'я не купиш,	•	•	здоров'я втрачаєш.

3. Познач ✓ заходи, які дозволяють зберегти твоє тіло здоровим.

4. Познач ✓, що спонукає тебе до спортивного дозвілля. Поясни, яка користь від руху.

Спорт допомагає
знайти друзів.

Ти є прикладом
для друзів.

Спорт
загартовує.

Спорт зміцнює
здоров'я.

Спорт надає
впевненості в собі.

Спорт
поліпшує настрій
та самопочуття.

Заняття спортом поліпшують
зовнішній вигляд.

Спорт організовує
і дисциплінує.

5. Упиши відповідні номери малюнків.

1

2

3

4

Я чищу зуби —

Я чищу язик —

6. З'єднай лініями зображення з відповідними словами.

БУТИ ЗДОРОВИМ

гігієна

спорт

відпочинок

корисна їжа

7. Покажи в таблиці результати своїх досягнень. Познач ✓.

Результат	ТАК	НІ	ІНКОЛИ
Я дізнався/дізналася про щось нове.			
Мені подобається те, про що я дізнався/дізналася.			
Я брав/брала участь у виконанні завдань.			
У мене виникали труднощі.			

ЩО ТАКЕ ЕКСПЕРИМЕНТ

1. Які засоби для пошуку інформації тобі знадобляться? Обведи.

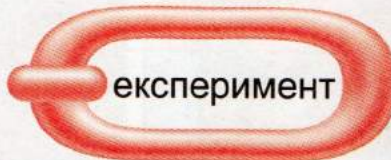
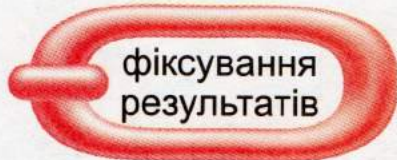
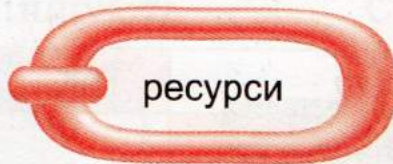

2. Прочитай загадки. Що допомогло людині їх придумати? Якщо спостереження, то зафарбуй кружечок у зелений колір, якщо експеримент — у червоний. Запиши відповіді.

Зірка сніжно-біла
на рукав мені злетіла.
Поки ніс її сюди,
стала краплею води.

Вдень вона лягає спати,
бо всю ніч їй знов літати,
ловить мишок, гризунів,
з нею їм вже не до снів!

3. З'єднай етапи проведення експерименту в правильній послідовності.

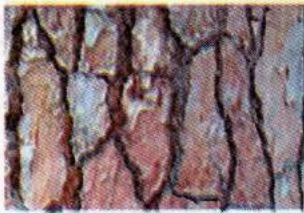

4. Другокласники отримали завдання дослідити дерева, що ростуть на шкільному подвір'ї. Обери мету їхнього дослідження.

Навчитися...

- розпізнавати дерева за пташками, які на них сідають.
- розпізнавати дерева за корою, листям, кроною.
- розпізнавати дерева за корінням.

5. Розпізнай дерева за їхньою корою. З'єднай лініями.

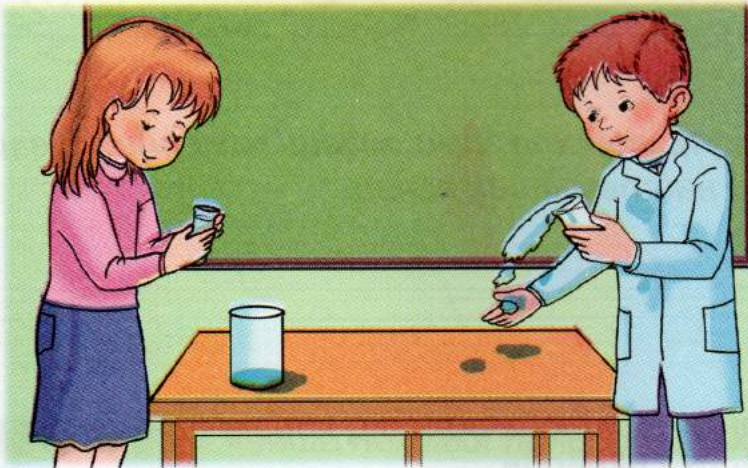

береза

дуб

сосна

6. Яких правил безпеки потрібно дотримуватися в науковій лабораторії? Обведи порушення правил техніки безпеки.

7. Обведи смайлик, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку.

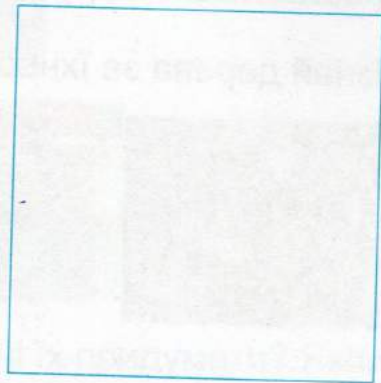
ЯКІ В ОСЕНІ ОЗНАКИ. ЯКІ ОСІННІ МІСЯЦІ

1. Створи емблему осені. Добери ознаки осені з вірша.

ОСІНЬ НАМАЛЮЮ

Вітерець-пустунець
Між дерев гарцює.
Я візьму свій олівець,
Осінь намалюю.
Верби в жовтому вбранні
Опустили віти.
Відлітають журавлі,
Журяться за літом...

Валерій Зінченко

2. Запиши назви місяців.

попередній

поточний

наступний

3. Про який місяць осені кажуть: *ворота зими, місяць молодого дзвінкого льоду, першого снігу й найтемніших ночей.*

4. Під час осінньої прогулянки діти побачили під корою пенька жука сонечко. Допоможи їм прийняти рішення.

- дістати й погратися
 дістати й принести до школи, щоб піклуватися про нього
 не чіпати

5. Розфарбуй малюнок так, щоб його можна було назвати «Золота осінь». Запиши 5 ознак осені, які на ньому зображено. Чому осінь називають золотою?

6. Познач ✓ явища неживої природи, які характерні для осені.

вітер

цвітіння яблунь

дощ

розпускання бруньок

снігопад

веселка

грім

відліт птахів

7. Обведи на малюнку олівцем червоного кольору осінні явища живої природи, а синім — неживої природи. Продовж текст.

ОСІННІЙ ЛІС

Осінь одягнула в золоте вбрання дерева, кущі й трави в лісі. Зелений колір майже зник. Тільки пишні ялинки та сосни хизуються своїми зеленими шатами. Десь скрипне гілочка від подиху прохолодного вітру.

Квіти

На небі з'явилися

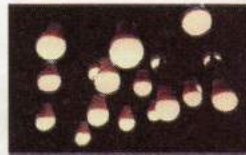
8. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

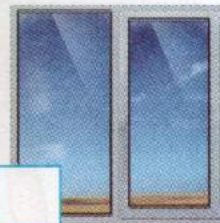

ЧИ ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ СВІТЛО З ТІННЮ

1. Обведи штучні джерела світла , а природні .

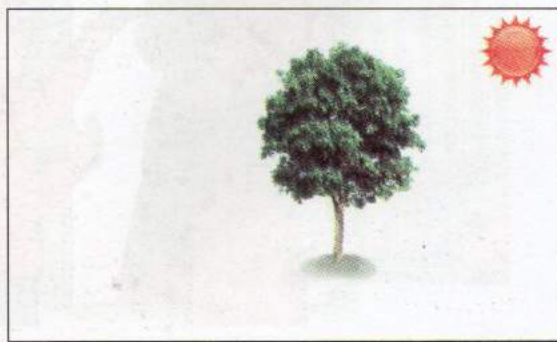
2. Познач ✓ предмети, через які пройде сонячне проміння.

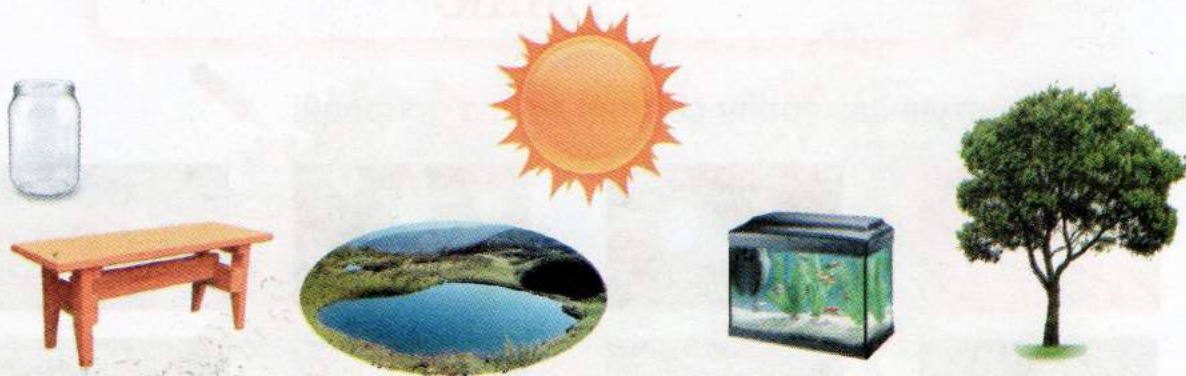
Як називаються предмети, які пропускають сонячне проміння?

Handwriting practice lines for the answer.

3. Чого не вистачає на другому малюнку? Домалюй. Поясни своє рішення.

4. «Протягни» промінь сонця до предметів. Намалюй, що відбудеться, якщо промінь світла зустрине на своєму шляху ці предмети.

5. З'єднай лініями відповідні малюнки та записи.

полудень

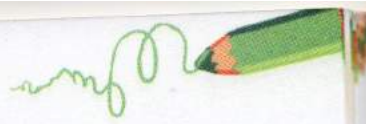
17 годин

9 годин

Намалюй за зразком свого друга або свою подругу. Організуйте конкурс серед батьків «Упізнай свою дитину».

6. Яке тіло на Сонці не нагрівається? Обведи.

7. З'єднай початок і кінець прислів'їв. Поясни їхній зміст.

Від вогню багато користі

Вітер —

Криком

вогню не загасити.

і багато шкоди.

рідний брат вогню.

8. Доповни рядки віршів, використовуючи малюнки.

Школярам і всім малятам

Дуже добре треба знати:

Сірники — не для _____,

З ними страшно мати справу!

Не розпалюй сам багаття

Ані в лісі, ані в хаті.

Легко вогник запалити

— Та не легко _____.

9. Закресли малюнки, на яких зображено неправильні дії під час пожежі.

10. Обведи, як потрібно діяти, коли виходиш із кімнати.

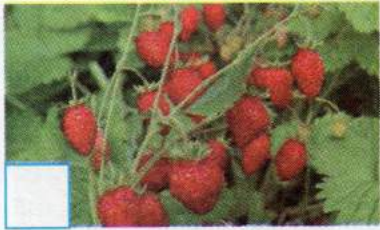
11. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

ЯКІ ВЛАСТИВОСТІ МАЄ ПОВІТРЯ

1. Доведи твердження: «Де є повітря — там є життя». Познач ✓ об'єкти, яким для життя необхідне повітря.

2. Яку властивість повітря демонструє зображений дослід? Познач ✓.

- тепле повітря піднімається вгору
- у цукрі міститься повітря
- під час нагрівання повітря розширюється
- повітря прозоре

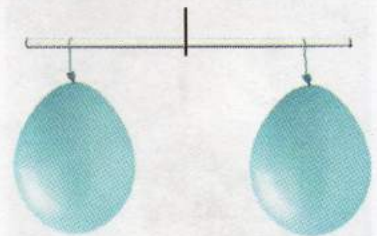
3. Проведи дослід «Чи має повітря масу».

Тобі знадобляться: 2 однакові повітряні кульки, палиця, мотузочка.

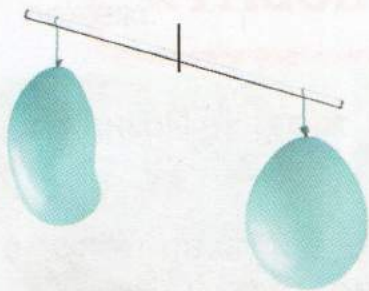
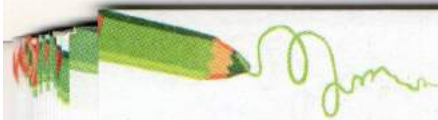
Виконуй послідовно:

1. Прив'яжи посередині палиці мотузочку, а з обох її кінців — надуті повітряні кульки.

2. Підвісь за мотузочку палицю так, щоб вона висіла горизонтально (мал. 1).

Мал. 1

Мал. 2

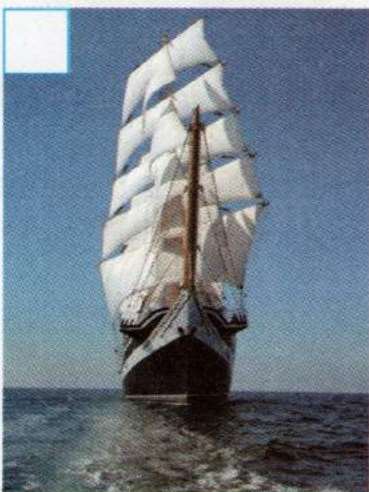
3. Проколи голкою одну кульку (мал. 2). Як змінилося положення палиці? Як думаєш, чому? Зроби висновок. Запиши.

4. Продовж речення.

Вітер — це

5. Як називається дуже сильний вітер? Запиши.

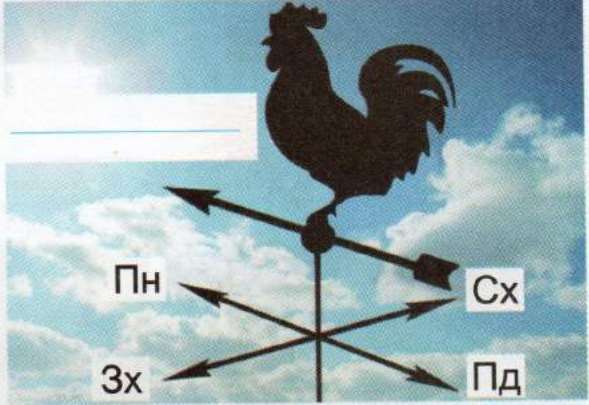
6. Чи буває вітер корисним? А шкідливим? Яку роботу виконує вітер? Познач ✓ малюнки, на яких зображено корисну дію вітру.

7. Запиши назви пристроїв та приладів, під час роботи яких використовується повітря та його властивості.

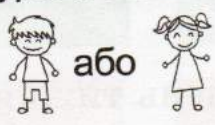
8. Флюгер є одним з давніх винаходів людства. Яке його призначення? Досліди за малюнком. Запиши напрям, у якому дме вітер.

9. Який вид транспорту найбільше забруднює повітря? Познач ✓.

10. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

ЩО ТАКЕ ПОГОДА І ЯК ЇЇ ПЕРЕДБАЧИТИ

1. Запиши погодні явища.

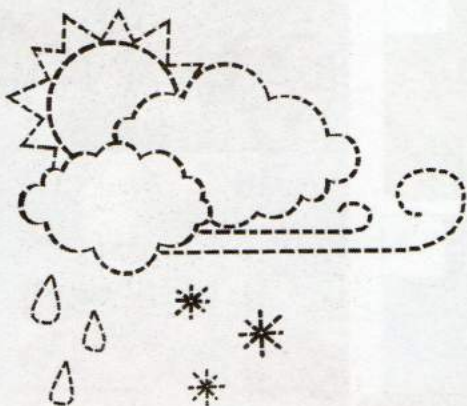

2. Наведи лінії малюнка та розфарбуй його так, щоб він відображав сьогоднішню погоду.

--	--

--	--	--

число

місяць

рік

день тижня —

3. Придумай і намалюй умовні знаки для позначення погодних явищ.

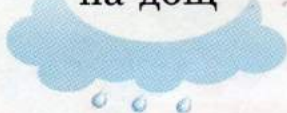

дощ сніг хмарно ясно вітер похмуро

Порівняй свої умовні знаки з поданими в підручнику на сторінці 88.

4. Користуючись різними джерелами, запиши народні прикмети про погоду своєї місцевості.

на дощ

на ясну погоду

5. За малюнками назви ознаки ясної погоди й негоди. Поєднай малюнки з відповідними записами.

Погода погіршується —
буде дощ.

Гарна погода — день
буде сонячним.

6. За картою прогнозу погоди визнач, яку погоду потрібно очікувати в різних регіонах України 12 листопада. Якій ще порі року може відповідати такий прогноз? Обґрунтуй свою відповідь.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- — ясно
- — похмуро
- — опади у вигляді дощу

На півночі —

На сході —

На півдні —

На заході —

У центральних регіонах —

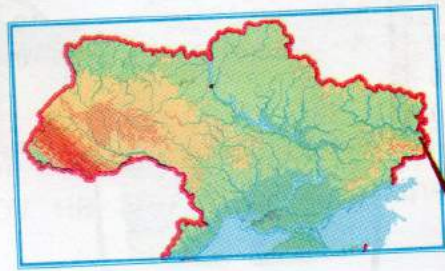
7. Допоможи Марійці та Івасикові вдягнутися до школи відповідно до осінньої дощової погоди. Укажи стрілочками на відповідні речі.

8. Підкресли слова, якими можна схарактеризувати погоду восени.
Холодна, похмура, свіжа, затишна, волога, вітряна, дощова, сонячна, мінлива.

9. Спостерігай за погодою протягом одного тижня. Заповни таблицю та впиши в порожні комірки результати спостережень. Якою була погода впродовж тижня? Зроби висновок. Запиши. Чи однаковою вона була кожного дня? Чи часто змінювалася?

	☒	☒	☒	☒
ПН				
ВТ				
СР				
ЧТ				
ПТ				
СБ				
НД				

Кількість днів

Кількість днів

Кількість днів

Кількість днів

10. Яка погода відповідає твоєму настрою в кінці уроку? Обведи відповідний малюнок.

ЯК ТЕРМОМЕТР ЗНАЄ, ТЕПЛО ЧИ ХОЛОДНО

1. Які пори року зображено на малюнках? Обґрунтуй. Як називають прилад, який прикріплено до шибки вікна? Що ним вимірюють? Чи однакові показники температури на обох приладах? Запиши їх та вкажи пору року, для якої вони характерні.

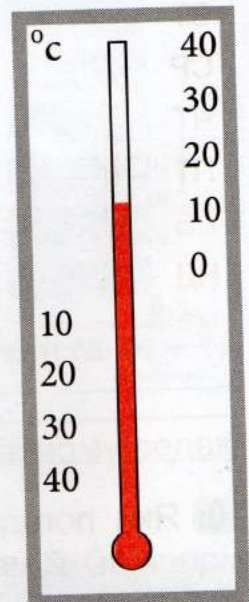

2. Розглянь малюнок. Яку будову має термометр? Проведи стрілки.

шкала

скляна трубка

спирт

3. Як ще називають *термометр*? Запиши.

4. Зафарбуй на малюнках стовпчики ртутного термометра для вимірювання температури тіла так, щоб показати:

а) 36 °C

б) 37 °C

в) 38 °C

5. Запиши покази термометрів на малюнках 1–3. Познач олівцем червоного кольору на малюнку 4 температуру повітря у класній кімнаті сьогодні.

1

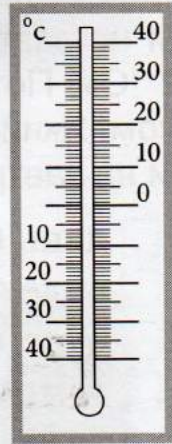
2

3

4

6. Познач ✓, за якої температури холодніше.

+20 °C

+12 °C

+2 °C

+22 °C

7. Запиши знаками й цифрами температуру.

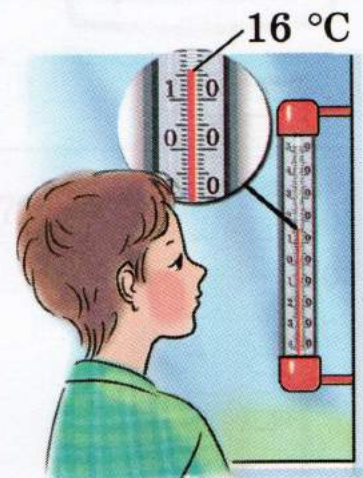
Дев'ятнадцять градусів тепла. _____

8. Мирослав і Назар живуть в одному селі. Будинок Мирослава стоїть поблизу річки, а Назара — у горах. Учителька доручила хлопцям уранці виміряти температуру повітря. Термометр Назара показував $+9\text{ }^{\circ}\text{C}$, а Мирослава — $+12\text{ }^{\circ}\text{C}$. Поясни, чому виникла така розбіжність у показах.

9. Мишко прослухав по телевізору прогноз погоди на завтра: «Хмарно, температура повітря $+12\text{ }^{\circ}\text{C}$ ». Потім він подивився на термометр за вікном. Який висновок зробив хлопчик щодо погоди на завтра? Познач правильні відповіді.

- день буде сонячним
- буде тепліше, ніж сьогодні
- буде прохолодніше, ніж сьогодні
- температура знизиться на 4 градуси

10. Покажи в таблиці результати своїх досягнень. Познач .

Результат	ТАК	НІ	ІНКОЛИ
Я дізнався/дізналася про щось нове.			
Мені подобається те, про що я дізнався/дізналася.			
Я брав/брала участь у виконанні завдань.			
У мене виникали труднощі.			

ЯКІ ВЛАСТИВОСТІ МАЄ ВОДА

1. Познач ✓ властивості води.

без запаху

біла

прозора

текуча

набирає форму посудини

без смаку

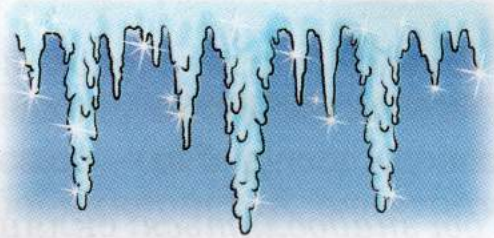
не має кольору

легша за повітря

2. Які стани води зображено? Запиши.

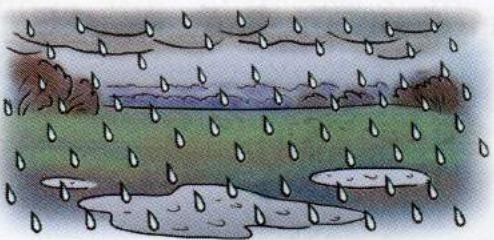
Handwriting practice lines for the first image.

Handwriting practice lines for the second image.

Handwriting practice lines for the third image.

Handwriting practice lines for the fourth image.

3. Доповни речення.

Температура води, за якої вона перетворюється на лід, становить _____ °С.

4. Заповни таблицю: познач ✓ властивості снігу та льоду.

	твердий	пухкий	білий	прозорий	безбарвний	крихкий
						
						

5. Проведи дослід «Лід — це вода».

Тобі знадобляться: склянка, кубики льоду, які попередньо заморозили в морозильній камері.

Виконуй послідовно: поклади у склянку кубики льоду та постав її у кімнаті.

Що відбулося? Намалюй кінцевий результат своїх спостережень. Зроби висновок. Запиши.

6. Дай на запитання відповіді «Так» або «Ні». Познач ✓.

- Лід — це вода? Так Ні
- Якщо з хмари падає сніг, то це вода? Так Ні
- Якщо на деревах іній, то це вода? Так Ні
- Якщо багато снігу, то буде багато води? Так Ні
- Якщо лід — це вода, то морозиво — це сніг? Так Ні
- Сніг та лід, хмари та пара — «родичі». Так Ні

7. Проведи дослід «Пара — це вода» з обов'язковою участю дорослих.

Тобі знадобляться: чайник з водою, плита або тільки електричний чайник.

Виконуй послідовно: налий повний чайник води та постав його на плиту, щоб закипів (або використай електричний чайник).

Що ти помітив/помітила? Яку властивість води підтверджує цей дослід? Доповни висновок.

За нагрівання вода

і перетворюється на

Що відбувається з водою за охолодження?

За охолодження вода

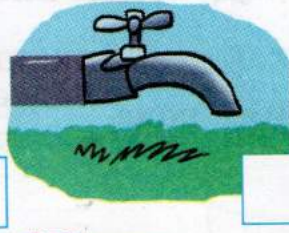
8. Мишко вщерть наповнив пластикову та скляну пляшки водою, міцно закрутив кришки і поставив їх на ніч на мороз. Уранці хлопчик побачив, що у пляшках уся вода замерзла і одна з них збільшилася, а інша — лопнула. Підпиши назву матеріалу, з якого виготовлено кожну пляшку.

Поясни, чому так сталося. Яку властивість води підтверджує цей дослід? Зроби висновок.

9. Те, що підтримуєш, — познач ✓, те, із чим не погоджуєшся, — познач ✗.

10. Обведи смайлик, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку.

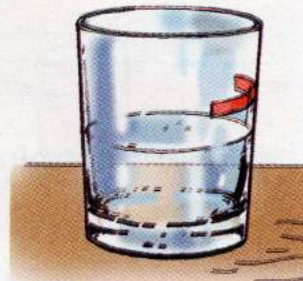
ЯК МАНДРУЄ ВОДА

1. Проведи дослід «Куди зникає вода?».

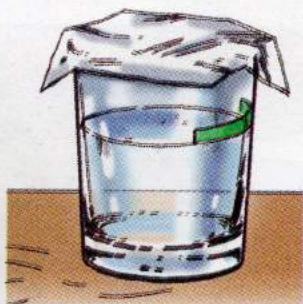
Тобі знадобляться: дві склянки, вода.

Виконуй послідовно:

1. Заповни дві склянки водою наполовину.
2. Перевір, щоб рівень води в них був однаковий, і познач його фломастером або смужкою паперу.

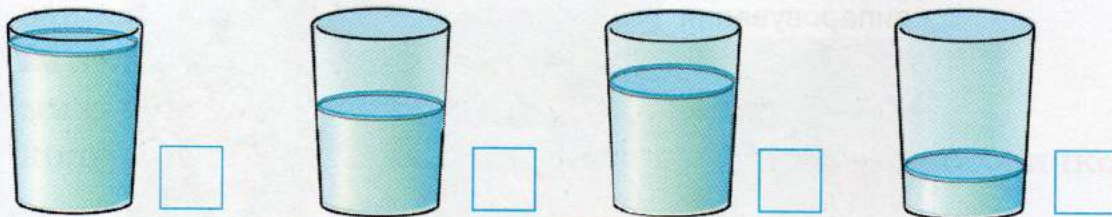
3. Одну склянку щільно накрив фольгою.
4. Залиш обидві склянки в теплому місці на кілька днів.

5. Знову перевір рівень води.

У якій зі склянок води стало менше? Що відбулося? Зроби висновок. Запиши.

2. Увесь тиждень у кімнаті було тепло. У понеділок Сашко поставив на підвіконня склянку з водою. У середу виявилось, що у склянці стало менше води, хоча її ніхто не брав. До четверга рівень води ще знизився. Розглянь малюнки. Познач ✓ рівень води, який міг би бути у склянці у вівторок.

Де поділася вода зі склянки?

3. Єва, поливаючи кімнатні рослини, ненароком розлила воду на підвіконня. Наступного дня вона вирішила витерти підвіконня, але воно було сухе. Куди поділася розлита вода?

4. Покажи стрілками, як відбувається колообіг води у природі?

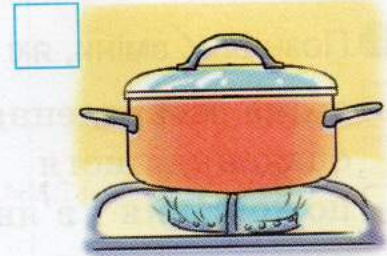

5. Доведи за малюнком, чому колообіг води у природі має таку назву. Запиши слово, яке є ключовим у цій назві.

Ключове слово

6. Познач процеси, які відбуваються на малюнках: **1** — нагрівання, **2** — випаровування, **3** — конденсація.

7. Установи відповідність. З'єднай лініями.

Танення —

Випаровування —

Конденсація —

Замерзання —

перехід води з рідкого стану у твердий.

перехід води з газоподібного стану в рідкий.

перехід води з твердого стану в рідкий.

перехід води з рідкого стану в газоподібний.

8. Що я роблю, щоб захиститися від хвороботворних мікробів?

- чищу зуби 2 рази на день: уранці та ввечері
- умиваюся щодня вранці та ввечері
- завжди мию руки з милом
- їм тільки миті овочі та фрукти
- мию руки з милом тільки перед їдою
- коли чхаю або кашляю, прикриваю ніс і рот носовичком.

9. Обведи смайлик, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку.

ЯК РОСЛИНИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗИМИ

1. Познач ✓ зміни, які відбуваються в житті рослин восени.

зміна забарвлення листя

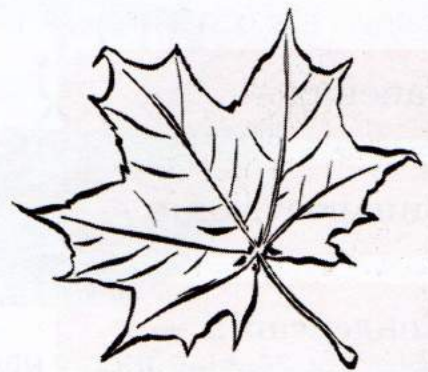
опадання листя

пожовтіння і в'янення трав

цвітіння дерев і кущів

дозрівання плодів

2. Діти принесли з прогулянки листя. Поєднай лінією листок з назвою дерева. Розфарбуй.

горіх

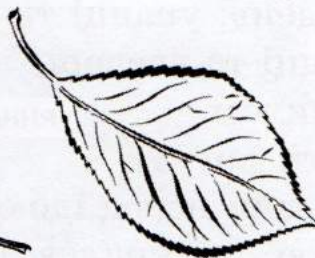
каштан

вишня

клен

дуб

береза

3. Підкресли слова, які описують стан рослин восени.

Зеленіють, ростуть, цвітуть, в'януть, жовтіють, проростають, засихають, відмирають, припиняють ріст, «засинають».

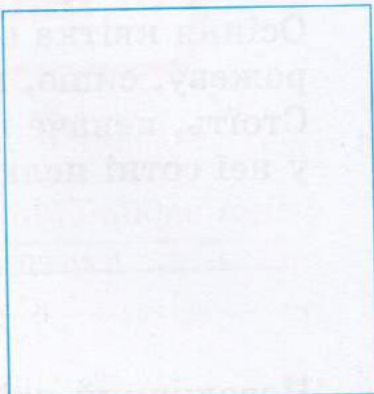

4. Прочитай вірш. Намалюй дерево, яке не змінює свого забарвлення восени.

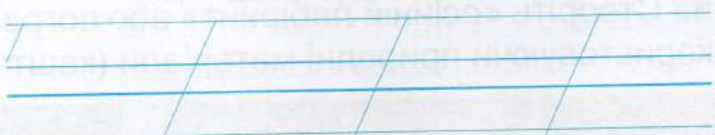
ОСІНЬ

Ніби притомилося сонечко привітне:
У траві пожовклій молочай не квітне.
Облетіло літо листячком із клена,
Лиш ялинка в лісі сонячно зелена.
Журавлі курличуть: — Летимо у вирій.
Пропливає осінь на хмарині синій.

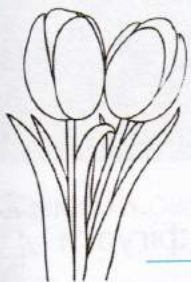
Богдан Чалий

5. Покажи стрілочками на малюнку, де сховалися молоді листочки. Запиши, що їх прикриває від морозів.

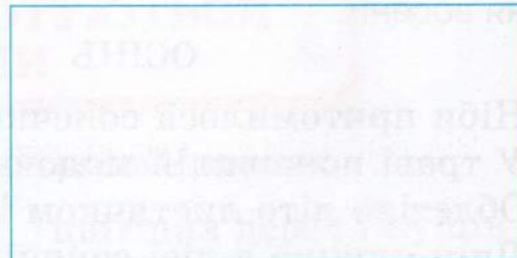

6. Розкажи про свою улюблену осінню квітку. Чому вона тобі подобається? Якого вона кольору? Коли зацвітає? Чи довго тримаються квіти? Чи боїться вона морозу? Підпиши та розфарбуй осінні квіти.

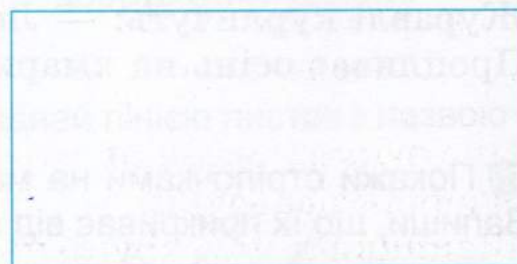

7. Відгадай загадки. Намалюй відгадки.

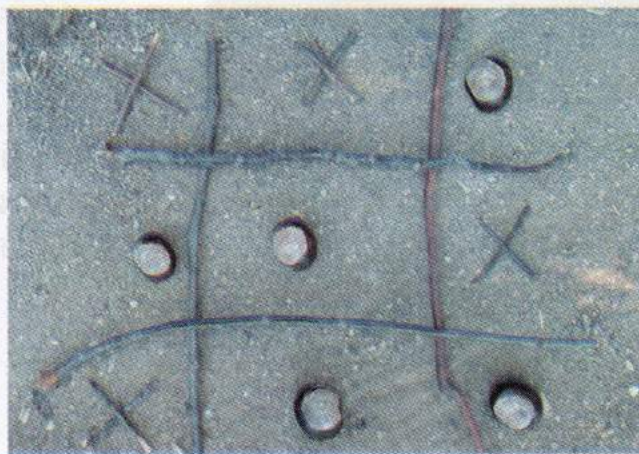
Осіньна квітка сукню вділа
рожеву, синю, ніжно-білу.
Стоїть, неначе їжачок,
у неї сотні пелюсток.

Невеличкий цей сміливець —
золотавий...

8. Створить «осінній лабіринт» або пограйте у «хрестики-нулики», використовуючи природні матеріали (каштани, гілочки, листочки тощо).

9. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або на відповідній сходинці.

ЧИ ВСІ ГРИБИ ЇСТІВНІ

1. Відгадай загадки. Напиши відгадки.

Людину, звіра, муху, —
кого б він не стрічав, —
ні разу капелюха
одначе не знімав.

Ці стрункі грибочки
зайняли пеньочки.
Шапинки в них кругленькі.
Кличуть їх

Вийшов красень на стежину,
вдягся в білу одежину,
капелюх червоний взяв —
всіх навколо налякав!

В лісі вирости сестрички,
жовті та смачні

Вирости гриби прекрасні —
капелюшки в них, мов в маслі.
І збирають грибники
маслянисті

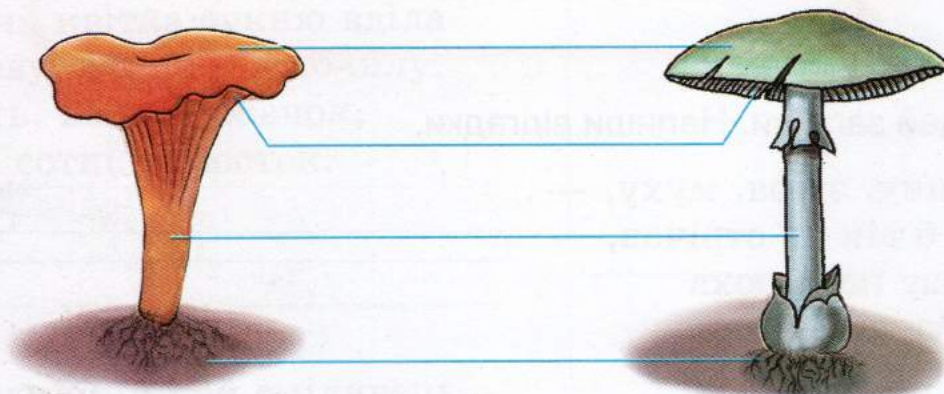
За якими ознаками ці гриби отримали свої назви?

2. Доповни речення, вписавши потрібні слова.

Гриби не належать ні до _____, ні до _____

_____. Це окрема група _____.

3. Розглянь малюнки. Напиши назви грибів та їхніх частин.

4. Розглянь малюнки. Познач ✓ їстівні гриби.

5. Що робитимеш, якщо знайдеш у лісі їстівні, але перезрілі гриби? Познач ✓ свою відповідь.

зберу для приготування їжі

залишу у природі

знищу, щоб не забруднювали ліс

зберу для колекції

6. Установи відповідність між назвою отруйних грибів та їхнім виглядом. З'єднай лініями.

лисички
несправжні

бліда
поганка

сморж

павутинник

7. Склади пам'ятку для грибника-початківця.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ГРИБНИКА-ПОЧАТКІВЦЯ

Handwriting practice lines consisting of ten horizontal blue lines.

8. Оціни свою роботу на уроці. Нама-

люй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

ЯК ТВАРИНИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗИМИ

1. Як живуть тварини восени? Відгадай загадки. Запиши слова-відгадки та поділи їх на склади за зразком.

Не ходжу я, а скакаю,
бо нерівні ноги маю.
Через поле навмання
перегнав би я коня.
Я страшенний боягуз,
всіх на світі я боюсь.

за	єць
----	-----

Гостроносий і малий,
сірий, тихий і незлий.
Вдень ховається. Вночі
йде шукать собі харчі.
Весь із тонких голочок.
як він зветься?...

За вікном летить сніжок,
піднялася віхола.
Але бачу я пташок,
що сидять під стріхою!
Чив-чив-чив, чив-чив-чив!
хто співати їх навчив?
Сірі пташенята ці
звуться, діти, ...

Я руда, низького зросту,
хитра я і довгохвоста.
На курей я вельми ласа —
в них таке смачненьке м'ясо...
Вовку-брату я сестриця,
а зовуть мене...

Буркотливий, вайлуватий,
ходить лісом дід кошлатий:
Одягнувся в кожушину,
мед шукає і ожину.
Літом любить полювати,
а зимою — в лігві спати.
Як зачує він весну —
прокидається від сну.

Він ікластий і сердитий,
дуже любить землю рити.
Жолуді весь час шукає
й малюків смугастих має.

ЯК ОСІННІ ЗМІНИ ВПЛИВАЮТЬ НА КОМАХ

1. Запиши назви зображених комах.

Як ці комахи готуються до зими? Напиши про одну з них.

2. З'єднай стрілочками частини тіла комах з їхніми назвами.

крила

кінцівки

черевце

голова

3. Розглянь малюнки. Розпізнай комах, яких на них зображено. З'єднай лініями. Познач ✓ ті, які траплялися тобі у природі восени.

мураха

комар

хрущ

жук-олень

4. Порівняй зображення. Запиши назву пори року. Чому восени зникають комахи?

Напиши, де ховаються комахи.

5. «Добери» комахам місце для зимівлі. Покажи стрілочками.

Під опалим листям, під корою пеньків

У вигляді лялечки на деревах, стінах будинків, парканах

У підземних коморах мурашника

6. Оціни свою роботу на уроці. Нама-

луй себе у вигляді фігурки

або

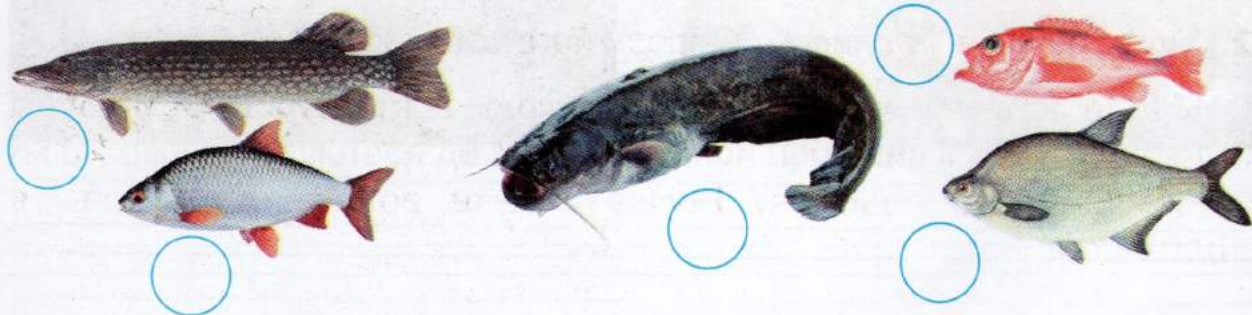
на відповідній сходинці.

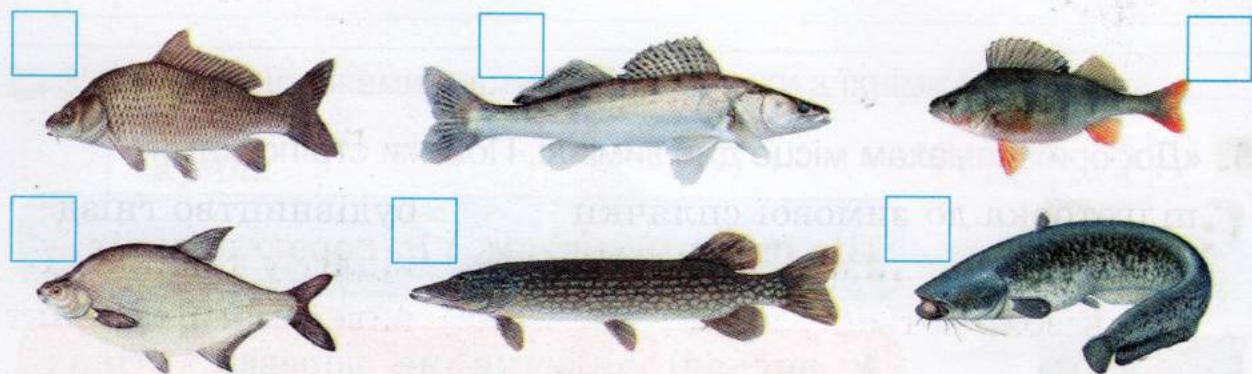

ЯК РИБИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗИМИ

1. Які риби тобі відомі: 1 — сом, 2 — щука, 3 — плітка,
4 — лящ, 5 — окунь? Упиши відповідні номери.

2. Познач ✓ риб, які залягають у зимову сплячку.

3. Запиши назви риб, які мешкають у водоймах твоєї місцевості.

4. Обведи смайлик, який підповідає твоєму настрою в кінці уроку.

ЯК ПТАХИ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗИМИ

1. Продовж речення.

Снігур — птах, а муха — _____

Бджола — комаха, а заєць — _____

Кріт — звір, а сова — _____

2. Упізнай птаха за описом. Обведи його зображення.

Мене можна впізнати за довгою і красивою шиєю та білосніжними крилами.

Я живу на водоймі. Восени, коли вони замерзають, я відлітаю в теплі краї.

3. Які зміни відбуваються в житті птахів восени? Познач ✓.

підготовка до зимової сплячки

переселення ближче до людей

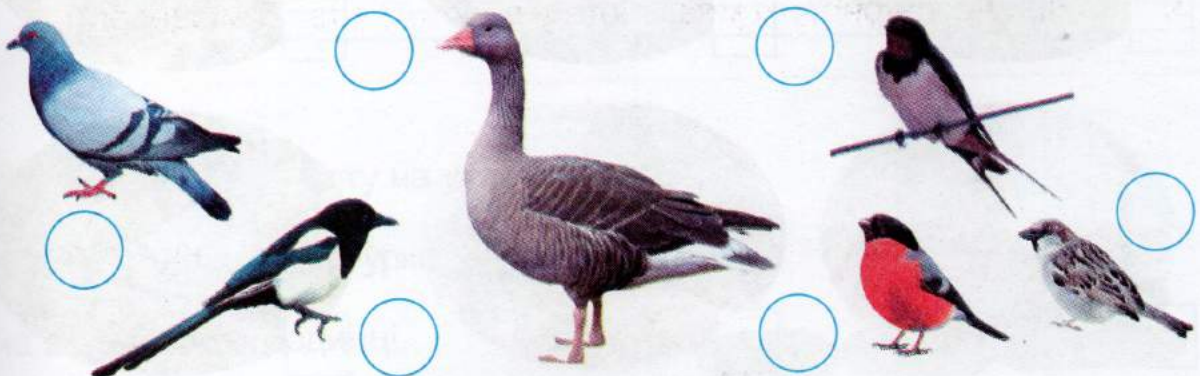
птахи збираються у зграї

будівництво гнізд

відліт у теплі краї

виведення пташенят

4. Зафарбуй кружечок біля тих птахів, які не відлітають у теплі краї.

5. Запиши назви зображених птахів. Познач ✓ перелітних. Які з них відлітають у теплі краї поодинці? Обведи.

6. Продовж речення, вибравши правильну відповідь.

Першими відлітають птахи, які

- живуть на водоймах
- живляться рослинною їжею
- живляться комахами

7. Познач ✓ фото птахів, які прилітають до нас зимувати.

8. Чому птахи відлітають у теплі краї? Познач ✓ правильну відповідь.

- не вистачає корму дме вітер холоднішає

9. Закресли те, чим не можна підгодовувати птахів.

10. Восени збирай плоди та насіння для підгодовування птахів. Використовуючи додаткові джерела, знайди інформацію: «Що люблять пташки».

снігурі					
синиці					

11. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або

на відповідній сходинці.

ЯК ЗВІРІ ГОТУЮТЬСЯ ДО ЗИМИ

1. Запиши назви звірів твоєї місцевості. Розкажи, як вони готуються до зими.

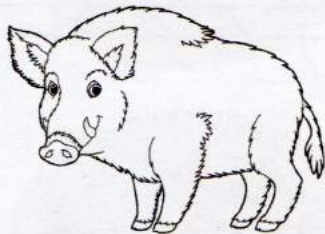
Запиши, які з них линяють.

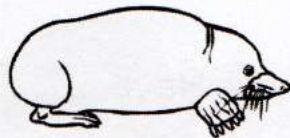
2. Підпиши тварин. Розфарбуй тих, які залягають у зимову сплячку.

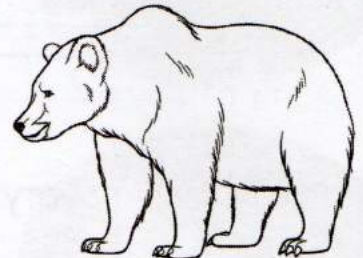

3. Використовуючи різні джерела інформації, підготов повідомлення про те, як лісові миші готуються до зими. Запиши план повідомлення.

4. Прочитай. Про якого звіра йдеться? Намалюй його.

Звір ретельно готується до зими. Знайде купу листя, пірне в нього, виїде, а на голках уже наколото листочки. Однесе він листячко у свою нору під деревом, ще й за мохом збігає. Так з ранку до вечора, доки не вистелить зимову м'яку постіль. Тоді сховається в ній, згорнеться клубочком і спатиме під м'якенькою й теплою ковдрою аж до весни. (А. Волкова)

5. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або

на відповідній сходинці.

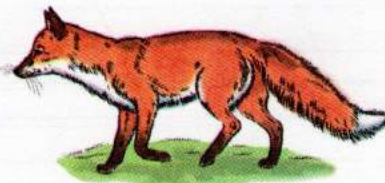

ЯКІ НЕВИДИМІ ЛАНЦЮГИ Є В ОСІНЬОМУ ЛІСІ

1. Із чого починається ланцюг живлення?

2. Познач зв'язки стрілками.

3. Склади та запиши ланцюг живлення в осінньому лісі. Намалюй його.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Що змінилося в неживій природі з настанням осені? Познач ✓.

- ночі холоднішають
- дні коротшають
- ідуть теплі рясні дощі
- Сонце піднімається не так високо

5. Як зміни в неживій природі восени впливають:

на рослини? _____

на тварин? _____

6. Віднови прикмети, використовуючи слова з довідки.

Грак відлетів — чекай _____. Зайці рано нагуляли жир — на холодну й сніжну _____. Білка мостить гніздо низько — на морозну _____, високо — _____ буде теплою. Сорока тулиться до оселі — бути _____.

ДОВІДКА: зиму, віхолі, снігу, зима.

7. Покажи в таблиці результати своїх досягнень. Познач ✓.

Результат	ТАК	НІ	ІНКОЛИ
Я дізнався/дізналася про щось нове.			
Мені подобається те, про що я дізнався/дізналася.			
Я брав/брала участь у виконанні завдань.			
У мене виникали труднощі.			

2 розділ ПРИРОДА ВЗИМКУ

ЯКІ ОЗНАКИ В ЗИМИ.
ЗИМОВІ МІСЯЦІ

1. Домалюй та розфарбуй ілюстрацію до вірша Наталії Замрії «Подруги».

Засоромилася Осінь,
Що все листя скинула.
Їй Зима пухову хустку
На плечі накиннула.
Глянь — у хусточці вона
Вже не Осінь, а Зима...

2. Поясни, що, на твою думку, означають ці знаки. Створи емблему зими, за віршем Наталі Забіли.

Злітає листя. Жовтий килим
Лягає з шурхотом до ніг.
А вже на нього пухом білим
Сідає перший чистий сніг.

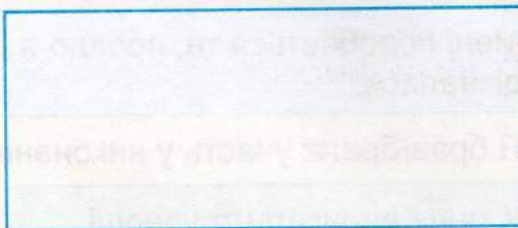
Вже зникла дівчина колишня,
І молодиці вже нема...
І тільки бродить в білій тиші
Бабуся лагідна — Зима.

— Ану, — бабуся дітям каже, —
Беріть санчата й ковзанці! —
Сама ж не сяде, не приляже,
Бо стільки справ в її руці:

Вона вкриває льодом води
Усіх ставків, озер та рік,
Під сніг ховає в полі сходи,
Щоб лютий холод їх не пік...

3. Відгадай загадки про зимові явища природи. Запиши слова-відгадки.

Снігом все позамітала,
Ріки в кригу закувала.
Холоднішої нема,
Аніж тітонька _____.

Я падаю на ваші хати.
Я білий-білий, волохатий.
Я прилипаю вам до ніг
І називаюсь просто — _____.

Під вікном моїм калюжа
Уночі замерзла дуже,
Узялася склом твердим,
Добре ковзатись на нім.

Пані крижана зі стріхи
Ноги звісила для втіхи.
А як сонце припече —
Пані плаче і тече.

Що то за гість,
Що тепло їсть?

Сніг на полях, лід на річках,
Віхола гуляє. Коли це буває?

4. Обведи синім кольором предмети, які можна побачити взимку у природі. Закресли червоним — ті, які взимку побачити неможливо.

5. Чому трава під снігом залишається зеленою і не вимерзає?

6. Який зимовий місяць найкоротший?

7. Прочитай загадки. Запиши відгадки та познач відповідним номером фото. Підкресли в тексті ознаки, які допомогли тобі знайти відгадку.

1 Вітри зі снігом все сікли
і назву місяцю дали. _____

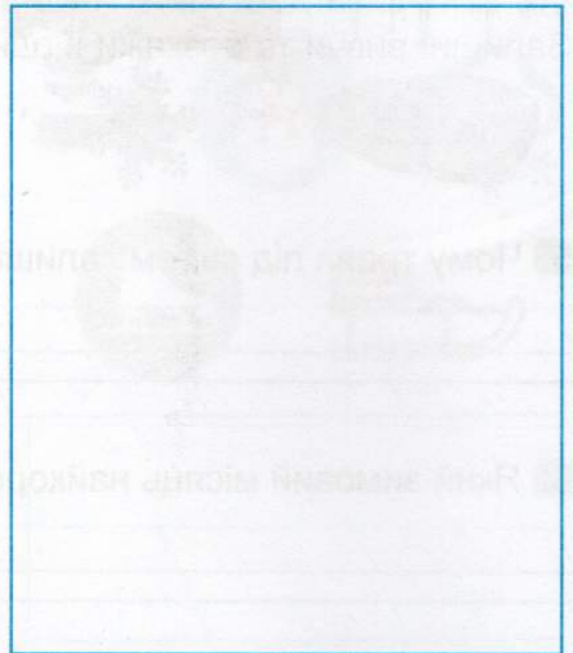
2 Із морозом бешкетує,
сніговіями лютує,
бо, напевно, добре знає,
що зима уже минає.

3 Місяць землю грудить
і хату сильно студить.

8. Сніжинки бувають різної форми. Розглянь їх і назви спільну ознаку. Обведи сніжинку, яку ти спостерігав/спостерігала у природі. Намалюй сніжинку.

9. Допоможи дітям вибрати безпечне місце для зимових розваг. Познач ✓ безпечні місця для ігор.

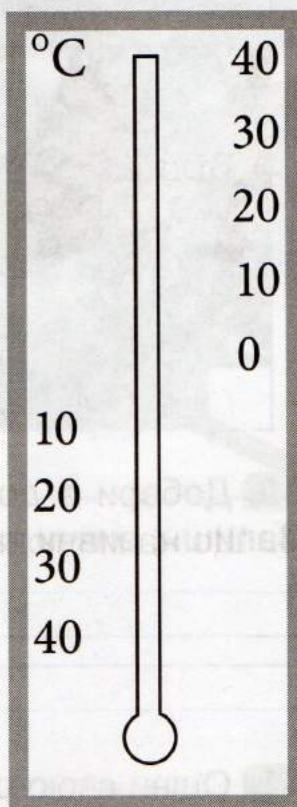
10. Добери з доступних тобі джерел інформації загадку про зиму. Запиши, вивчи та розкажи її однокласникам.

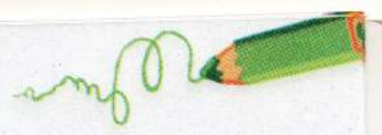
11. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки або на відповідній сходинці.

ЯКА ПОГОДА ВЗИМКУ

1. Познач на моделі термометра сьогоднішню температуру повітря на вулиці. З'єднай парами малюнки з відповідними умовними позначеннями погодних явищ. Поясни свій вибір. Обведи ту пару, яка відповідає погоді нинішнього дня.

2. Підкресли ознаки зими.

Дні довгі, короткі ночі, Сонце високо, Сонце низько, грози, морози, хуртовини, сніговий покрив, снігопади, жовте листя, іній, дощі, спека, відліт птахів у вирій, ожеледиця, облаштування гнізд пташками, крига на водоймах.

3. Склади та запиши з поданими словами словосполучення слів на тему «Зима».

Біла

Білий

Біле

Білі

4. Що на малюнку має пару? Обведи.

5. Познач ✓, хто з дітей правильно вдягнений відповідно до зимової погоди.

6. Як можна загартовуватися взимку? Познач ✓.

- займатися зимовими видами спорту
- робити зарядку
- приймати контрастний душ
- здійснювати щоденні прогулянки

7. Перевір прикмету: *багато інею на деревах — на сухе і тепле літо*. Які ще народні прикмети, характерні для зими, ти знаєш? Запиши одну з них.

8. Оціни свою роботу на уроці. Намалюй себе у вигляді фігурки

або на відповідній сходинці.

ЯКИЙ У ЗИМИ СВЯТКОВИЙ КАЛЕНДАР

1. Яким дитячим святом розпочинає зима свій календар? Відповідь відшукай у вірші та підкресли її.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Нічка зорі розсипає,
Тихо-тихо сніг лягає,
Він до кожного віконця
Диво-дивне наближає.
І Андрійко, і Марійка,
Кожен з них чудес чекає,
Бо готуються зустріти
Час Святого Миколая.
Знають діти: Миколай
Добрих, чемних поважає,
Гарним дітям у панчішку
Він дарунок укладає.
Хто не слухав — тому різку
Під подушкою ладнає.

Микола Яременко

2. Створи листівку-прохання до Миколая.

Цьогорічні Добрі справи:

 3. Улюбленим святом дорослих і малечі є Новий рік. Відгадай і впиши пропущені слова.

З неба падають сніжинки,
Люди всі несуть ялинки.

Рік

 кудись утік —

Так приходить

 рік!

4. Яку народну традицію зображено на дитячому малюнку? Запиши назву свята. Як відзначають це свято в твоєму місті/селі, у твоїй родині?

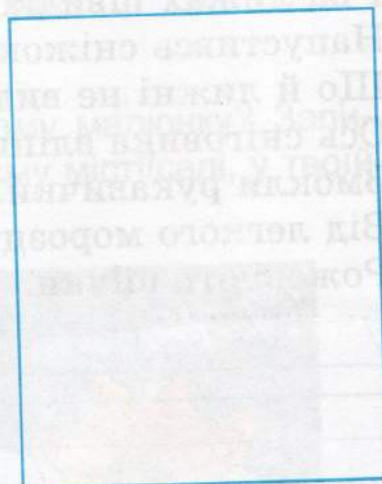
7. На прогулянці у сніжну погоду зліпи снігову бабу, як у вірші. Навчися її малювати.

СНІГОВА БАБА

Що за гамір? Що за гра?
Ліпить бабу дітвора!
Ой же, баба снігова,
Біла в баби голова.

Ой, у баби горб на спині
І ломака он яка!
Ніс у баби з картоплини.
Рот у баби з буряка!

Марійка Підгірянкa

8. Діти заблукали. Назви та познач ✓ зображення людей, до яких можна безпечно звернутися по допомогу.

9. Оціни свою роботу на уроці. Нама-

луй себе у вигляді фігурки

або

на відповідній сходинці.

